

Document de conclusions

B e n e s t a r   S o c i a l

05

Jornada

Les bases de la nova Llei
de Serveis Socials

27 d'abril de 2005

Associació Barcelona
per l'acció social

Índex de continguts

---

1. PRESENTACIÓ	3
2. DESENVOLUPAMENT DE LA JORNADA.....	5
Programa	5
Assistents.....	5
Metodologia dels grups de treball	6
Apunts sobre l'organització	7
3. RECULL D'APORTACIONS A LES BASES PER A UNA NOVA LLEI DE SERVEIS SOCIALS.....	8
Recomanacions o aportacions des del Llibre Blanc a les Bases:	8
Aportacions dels ponents de la Jornada a les Bases: elements del Llibre Blanc que les Bases han de contemplar.....	12
Recull d'aportacions del públic assistent a la Jornada, classificades segons les Bases:	16
4. CONCLUSIONS FINALS DE LA JORNADA	23
5. ANNEX.....	25
Resum de la reunió del 22 febrer 2005 del Grup de treball sobre Infància del Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)	25

1. Presentació

El passat 27 d'abril va tenir lloc la **Jornada: Bases per a una nova Llei de serveis socials: aportacions i reflexions des del Llibre Blanc de Serveis Socials d'Atenció Primària**, que va tenir per objectiu aprofundir en aquelles qüestions cabdals per a la nova Llei i realitzar aportacions des de la pluralitat dels agents que van estar implicats en el procés del Llibre Blanc.

Concretament, els **objectius de la Jornada** eren:

- **Donar a conèixer les Bases per a la nova Llei**, fent especial èmfasi en aquelles més relacionades amb l'Atenció Primària de Serveis Socials.
- **Participar en el procés de consulta** obert per les Bases de la Llei.
- Identificar aquells **elements del Llibre Blanc que s'han de contemplar** en les Bases per a la nova Llei de Serveis Socials de Catalunya.

La jornada fou promoguda i organitzada per l'Associació Barcelona per l'Acció Social. **Assistiren 160 persones i es recolliren més de 100 aportacions** que es van fer arribar al comitè redactor de les Bases per a la nova Llei de serveis socials.

Antecedents i fonamentació de la Jornada

■ **Les Bases per a una nova Llei de Serveis Socials de Catalunya**

El passat 1 de novembre de 2004 es va posar en circulació el document per al debat: *Bases per a una nova Llei de serveis socials de Catalunya*. Aquest document és el primer treball del Comitè d'Experts que prepara l'avantprojecte de Llei de serveis socials de Catalunya.

La nova Llei és un projecte cabdal i ambiciós que respon a l'àmpli consens generat en els darrers anys al voltant de la necessitat de disposar d'una nova Llei de Serveis Socials que permeti encaminar els serveis socials cap a la universalització i assegurar els drets socials a tota la població.

■ **El Llibre Blanc dels Serveis Socials d'Atenció Primària**

L'Associació Barcelona per l'Acció Social (ABAS)¹ va elaborar durant l'any 2003 el **Llibre Blanc de Serveis Socials d'Atenció Primària**.

---

¹ L'Associació Barcelona per l'Acció Social neix l'any 1999, com a consolidació del treball conjunt i de cooperació públic-privada, entre institucions públiques, professionals i entitats socials de la ciutat de Barcelona, arrel del Pla Integral de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona. Presidida per l'Ajuntament, està formada pels principals agents socials (ens de representació empresarial, sindicats, universitats, col·legis professionals), institucions públiques i entitats socials de la ciutat, fins a un total

El Llibre fou una reflexió estratègica, encara vigent, entorn a la direcció que ha de prendre l'atenció primària de serveis socials davant dels canvis (demandes, expectatives, problemàtiques) de l'entorn. És, doncs, un marc de referència, una guia per a dissenyar nous camps d'intervenció per a l'atenció primària de serveis socials, així com nous enfocaments per als àmbits en els que intervé, aportant un model de referència, unes recomanacions generals i uns criteris i recomanacions sobre organització i gestió de l'atenció primària.

Si bé el Llibre Blanc es va finalitzar i publicar al març del 2003, el seu procés d'elaboració es va iniciar al gener de l'any 2002. Aquest llarg període de temps respon a la metodologia participativa que es va seguir per a la seva elaboració. Van participar un total aproximat de 700 persones i es van recollir 1907 aportacions. La pluralitat dels agents implicats en el procés va ser un dels elements centrals i, així, es va comptar amb la participació de les institucions públiques (Ajuntament, Generalitat i Diputació de Barcelona), de professionals de l'atenció primària, de representants dels sindicats, de les universitat i col·legis professionals, entitats socials, voluntaris i voluntàries, representants d'usuaris i usuàries, etc.

El Llibre Blanc s'ha reconegut com una reflexió estratègica i com un document rellevant respecte l'atenció primària de serveis socials a Barcelona. En aquest sentit, i entre d'altres àmbits on ha tingut ressò, el Llibre Blanc ha estat un dels documents de referència a l'hora de redactar el document de Bases de la nova Llei de Serveis Socials.

En aquest context és des d'on es va plantejar l'aportació que el Llibre Blanc podia fer en el debat obert per a l'elaboració de la Llei de Serveis Socials, aportant les reflexions i el treball realitzat en l'elaboració del Llibre, tot i tenint en compte les diferències en el marc de partida dels dos documents, tant pel que fa al marc de referència territorial -el Llibre Blanc va prendre com a territori de referència la ciutat de Barcelona i àrea metropolitana, mentre que la Llei abasta tot Catalunya-, així com de contingut -el Llibre Blanc, centra la reflexió fonamentalment en els serveis socials d'atenció primària, mentre que la Llei abasta la totalitat del sistema de serveis socials-. No obstant, per la concepció o model que proposa, el Llibre Blanc incideix també en la resta d'elements del sistema de serveis socials (atenció especialitzada), així com els altres sistemes de benestar complementaris (educació, sanitat, justícia).

---

de 61 organitzacions. Per la seva composició i objectius, així com pel seu coneixement de la realitat social i treball directe amb la societat civil, l'Associació es configura com un marc privilegiat per endegar iniciatives i projectes de diversos tipus i orientacions en l'àmbit de l'acció social i el benestar a la ciutat de Barcelona.

2. Desenvolupament de la Jornada

Programa

9:30 a 10:00 h: **Presentació de la sessió**, a càrrec de la Sra. Anna Simó, Consellera de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i Sr. Ricard Gomà, Regidor de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona i President de l'Associació Barcelona per l'Acció Social.

10:00 a 10:45 h: **Ponències**

Les bases de la nova llei de Serveis Socials, a càrrec de Ramon Nicolau, membre del Comitè d'Experts.

L'aportació del Llibre Blanc dels Serveis Socials d'Atenció Primària a la nova Llei de Serveis Socials, a càrrec de Josep Maria Pascual, membre de la Secretaria Tècnica de l'Associació Barcelona per l'Acció Social.

10:45 a 11:00h: **Presentació dels objectius i dinàmica de treball** de la Jornada, a càrrec de Pilar Solanes, Coordinadora Executiva de l'Associació Barcelona per l'Acció Social.

11:00 a 11:30 h: **Pausa cafè**

11:30 a 13:00 h: **Grups de treball**, coordinats per Rafael López, President del Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya, Teresa Rossell, Directora de l'Escola Universitària de Treball Social i Josep Vilajoana, Vice-degà del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

13:00 a 13:15 h: **Descans**

13:15 a 13:45 h: **Presentació de conclusions.**

13:45h: **Cloenda**, a càrrec de Ricard Gomà, Regidor de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona i President de l'Associació Barcelona per l'Acció Social.

Participants

La Jornada va comptar amb l'assistència d'uns 160 participants, amb la següent composició:

- Sector/àmbit dels professionals: treballadors/es socials, psicòlegs, educadors/es socials, tècnics/ques municipals, etc. de l'Atenció Primària.
- Sector Públic: Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya, ...
- Representants i professionals dels sistemes de benestar complementaris: sanitari i educatiu.

- Teixit social / societat civil: Entitats representants de diferents col·lectius socials (gent gran, dones, persones amb disminució,...).
- Altres agents socials: Sindicats, empreses de serveis, ...

Metodologia dels grups de treball

El document base del treball de la Jornada va ser:

- Document: Aportacions i reflexions des del Llibre Blanc dels Serveis Socials d'Atenció Primària a les **Bases** per a una nova **Llei de Serveis Socials**.

Com a documents complementaris:

- Document de Bases per a una nova Llei de Serveis Socials de Catalunya (Generalitat de Catalunya).
- Llibre Blanc de Serveis Socials d'Atenció Social Primària a Barcelona (Associació Barcelona per l'Acció Social –ABAS-).

La totalitat dels participants a la Jornada es van dividir en **tres grups de treball** homogenis –on es va treballar en base a la mateixa dinàmica i continguts-, amb l'objectiu de reflexionar entorn els següents elements:

- Destacar els elements més importants de les Bases per a una nova Llei de serveis socials.
- Identificar els elements del Llibre Blanc que han de contemplar les Bases per a la nova Llei de serveis socials.
- Fer aportacions a les Bases per a una nova Llei de serveis socials.

La dinàmica de treball es va estructurar de la següent manera, amb l'objectiu de maximitzar els resultats de la reflexió :

1. Torn **d'intervencions dels ponents**. Cada ponent va centrar la seva intervenció en:
  - Les tres aportacions de les Bases a per la nova Llei de serveis socials que consideraven més importants.
  - Tres elements del Llibre Blanc que creien que les Bases han de contemplar.
2. **Torn tancat de paraules dels participants** per a :
  - Expressar l'opinió / demanar aclariments en relació a les aportacions dels ponents.
  - Expressar les seves aportacions
3. Recull d'opinions de la sala: **Qüestionari** sobre la importància de les recomanacions del document comparatiu entre el Llibre Blanc i les Bases de la Llei i **formularis amb les noves aportacions**.

Apunts sobre l'organització

- La dinàmica de treball utilitzada es considera l'òptima per a permetre reflexionar d'una manera ordenada, maximitzant els continguts i donant espai a la participació -per diferents mitjans: orals i escrits- de les persones participants.
- És important destacar la pluralitat del públic assistent, com a element important per a la riquesa de les aportacions, així com dels resultats de la Jornada.
- Es fa demanda d'una sèrie de característiques de l'espai on es realitza la Jornada i, en general, aquests tipus d'actes, en atenció a les persones amb necessitats específiques. Així:
  - Existència d'un/a assistent personal així com serveis especialitzats per les persones amb discapacitat.
  - Accessibilitat de totes les sales, així com WC adaptats, amb un grau òptim d'higiene i oberts.
  - Material que s'editi en aquests tipus de Jornades amb una lletra de tamany suficient i prou clara perquè pugui ser llegida per tots i totes.
- Tots aquests elements s'han de tenir en compte en tots i cada un dels actes que es facin a la ciutat.
- Es proposa que a les butlletes d'inscripció d'actes d'aquestes característiques s'inclouï un ítem on es demani si els assistents requereixen qualsevol tipus d'ajut (en atenció especialment a les persones amb discapacitat).

3. Recull d'aportacions a les Bases per a una nova Llei de serveis socials.

Es presenten, a continuació, el recull d'aportacions a les Bases generades al llarg d'aquest procés, tant aquelles que van ser presentades a la Jornada per a ser valorades com les que es produïren a la Jornada per part del ponents convidats o del públic assistent.

Es presenten agrupades en tres grans categories:

1. Aportacions des del Llibre Blanc a les Bases (avalades per la Directiva de l'ABAS).
2. Aportacions dels ponents de la jornada a les Bases: elements del Llibre Blanc que les Bases han de contemplar.
3. Recull d'aportacions del públic assistent a la Jornada classificades en funció de les bases a les que fan referència.

3.1. Recomanacions o aportacions des del Llibre Blanc a les Bases (avalades per la Directiva de l'ABAS):

En el marc del procés participatiu impulsat pel Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya per promoure que la construcció de la Llei sigui fruit del consens i d'un procés altament participatiu, l'ABAS es plantejà fer la seva aportació des del treball que es realitzà en el Llibre Blanc de Serveis Socials d'Atenció Primària.

Tot i que el Llibre Blanc fou un dels documents de referència a l'hora de redactar les Bases era igualment interessant plantejar una anàlisi comparativa per seguir aprofundint en aquelles qüestions cabdals per a la nova Llei. En aquest marc es plantejà la redacció d'un informe que comparés els dos documents posant de manifest els elements comuns (elements on hi havia coincidència de contingut), els elements singulars (elements que aportava cada document de forma singular degut a les diferències d'àmbit territorial i abast temàtic dels dos documents) i elements diferencials (aquells elements singulars sobre els que l'enfoc i contingut dels dos documents difereix).

D'aquest document sorgiren una sèrie de Conclusions i Recomanacions finals del Llibre Blanc a les Bases per a la nova Llei de Serveis Socials que la Directiva de l'ABAS va aprovar. Les recomanacions es van presentar a la Jornada i van ser valorades (segons el grau d'importància) pel públic assistent.

A continuació es presenten les principals aportacions que, des de la Directiva de l'ABAS, s'han fet arribar al comitè redactor de la Llei.

Elements comuns

- Tant el Llibre Blanc com les Bases parteixen dels mateixos valors i principis d'actuació (universalitat, equitat, autonomia, participació, cohesió social, atenció personalitzada, integral i global, responsabilitat pública, proximitat, descentralització i desconcentració, prevenció, dimensió comunitària, normalització i qualitat dels serveis).
- Tant el Llibre Blanc com les Bases per a la nova Llei prioritzen les mateixes característiques organitzatives del sistema (transversalitat, treball comunitari, innovació, qualitat en els serveis i prestacions, coordinació públic-privada al territori, descentralització i treball en xarxa).
- Hi ha coincidència en la importància de la interdisciplinarietat per poder oferir una atenció integrada i en la necessitat d'establir les titulacions i les ratios de professionals mínimes per garantir una cobertura adequada. Donar el màxim valor als professionals que treballen en el sistema i assegurar la seva formació continuada.
- Hi ha un alt consens entre el Llibre Blanc i les Bases per a la nova Llei en la necessitat de diferenciar un primer nivell de funcions (d'informació, orientació i valoració) d'un segon nivell de tractament social. Ara bé, a l'hora de concretar aquests dos nivells:
  - El Llibre Blanc ho fa establint dos nivells d'atenció a l'usuari en l'Atenció Primària de Serveis Socials: un primer nivell d'informació i orientació de les demandes ciutadanes als recursos de la ciutat i un segon nivell d'atenció, suport i tractament social.
  - Les Bases mantenen els dos nivells de funcions com a pròpies dels equips bàsics però no concreten si caldrà diferenciar-les i com es pot fer.

Recomanacions

A continuació es presenten les recomanacions del Llibre Blanc a les Bases per a la nova Llei de Serveis socials proposades des de l'ABAS, en l'ordre en què van ser prioritzades pel públic assistent a les jornades².

Les recomanacions apareixen per ordre de més a menys prioritats, amb la mitjana de puntuació obtinguda per cada un d'elles (el màxim era 4 i el mínim era 1):

Recomanacions del Llibre Blanc a les Bases per a la nova Llei de serveis socials.	Puntuació mitja
2.3 Aclarir més l'abast de la intervenció dels equips bàsics: la seva possibilitat que facin suport i tractament social, a banda de les funcions d'informació, orientació, valoració i dinamització del treball comunitari.	3.66
2.5 Especificar o definir amb més detalls les prestacions mínimes que pertocuen a una ABSS, així com també les prestacions mínimes que ha d'oferir un centre de serveis socials (per tal d'evitar que aquests centres tinguin una definició més arquitectònica que no pas conceptual).	3.63
2.8 Incidir més clarament en la importància que els equips bàsics siguin l'eix referencial de l'acció social al territori i que, per tant, les ratios de professionals es corresponguin amb la importància que els equips bàsics han de tenir en relació al conjunt del sistema.	3.60
2.4 Aprofundir en les funcions dels diferents equips del territori (bàsics i especialitzats). Aprofitar l'aprofundiment que el Llibre Blanc fa de les tipologies de funcions dels equips bàsics d'atenció primària.	3.52
2.7 Concretar amb més detall quines funcions, en tant que referents de l'acció social al territori, han de complir les ABSS i quines els equips bàsics.	3.51
2.10. Recollir el desenvolupament que fa el Llibre Blanc sobre la transversalitat: enfortiment de la coordinació i la corresponsabilitat entre els diferents serveis i prestacions municipals, catàleg de serveis flexible, etc.	3.51
2.11 Recollir el desenvolupament que fa el Llibre Blanc sobre el treball en xarxa: protocols de derivació homologables i comuns, equips promotors de xarxes, mecanismes de coordinació al territori, Bases de dades compartides, etc	3.49
2.6 Aclarir i especificar amb més detall si la porta d'entrada al sistema ha de ser única o pot ser múltiple. A les Bases es parla de "porta d'accés" i "primera porta". El Llibre Blanc situava la necessitat de comptar amb portes d'entrada múltiples però mantenint, a l'atenció primària, la funció referencial al territori. la multiplicitat d'entitats i organitzacions que ofereixen serveis de tipus social conforma una	3.49

² Cada participant als grups de treball va puntuar les recomanacions segons la importància que tenia per a ell/a cada una d'elles, en base a les següents categories: Molt important (4), important (3), poc important (2), en desacord (1).

societat de xarxes que justifica la porta múltiple. En el cas que el tipus de porta d'accés sigui múltiple caldrà especificar aquells mecanismes necessaris per fer-ho viable amb qualitat (protocols, estàndards mínims, etc).	
2.12 Recollir el desenvolupament que fa el Llibre Blanc sobre la innovació, la recerca i l'avaluació: la forma d'avaluar els resultats socials a partir de la intervenció i les intervencions en si mateixes; estandarització de les intervencions i identificació de casos tipus, etc.	3.41
2.9 Recollir el desenvolupament que fa el Llibre Blanc sobre el treball social comunitari: establiment de projecte-tipus, processos d'avaluació de la intervenció comunitària, paper dels equips bàsics amb el teixit associatiu del territori, etc.	3.33
2.1 Considerar la incorporació en el document de les Bases dels drets programàtics a més dels drets jurisdiccionals (o subjectius, segons la terminologia de les Bases), perquè marquen els objectius a assolir per a tota la ciutadania i determinen la direcció que han seguir les polítiques públiques de serveis socials.	3.22
2.2 Replantejar la conveniència de suprimir el concepte <i>d'Atenció Primària de Serveis Socials</i> en la llei donades les conseqüències que es poden derivar pels equips d'atenció social bàsics: <ul style="list-style-type: none"> ■ pèrdua de la funció d'esdevenir punts referencials de l'acció social al territori dels equips bàsics 	2.51

Cal destacar com a recomanacions més prioritzades aquelles relatives a una major clarificació en referència als equips bàsics i als professionals del sector, així com al tipus de prestacions que s'han d'oferir des dels Serveis Socials.

Es constata, no obstant, que totes les aportacions van rebre una puntuació alta, propera a la categoria 4 (*Molt important*).

3.2. Aportacions dels ponents de la jornada a les Bases: elements del Llibre Blanc que les Bases han de contemplar.

Sr. Ramon Nicolau (Membre del comitè d'experts redactor de les Bases per a una nova Llei de Serveis Socials)

- Reforç dels mitjans de l'atenció primària (especialment equips base i atenció domiciliària).
- Potenciació del treball social comunitari.

Sr. José Antonio Alcaide (UGT de Catalunya. Secretari de Política Social)

- Un aspecte negatiu important del document de Bases: la manca d'una aposta decidida per la gestió pública directa.
- Complementació dels equips professionals de SSAP.
- Incrementar i enfortir el teixit associatiu del territori.

Sra. Marta Colomer Lansac (Ajuntament de Barcelona. Sector Serveis Personals. Direcció de Benestar Social. Cap de Servei de promoció Social i Comunitària)

- Aprofundir en les tècniques d'avaluació de la intervenció comunitària.
- Establir un catàleg de serveis flexible, que permeti identificar el tipus de servei en funció de les característiques d'actuació.
- Concretar els punts de la Xarxa per on es pot accedir al sistema de serveis socials en funció de la realitat dels serveis de cada territori, tot donant prioritat als serveis finançats per fons públics.

Sra. Carme Fernández Ges (Escola de Treball Social i Educació Social de la Fundació Pere Tarrés. Universitat Ramon Llull. Professora)

- Enfortir els EBASP com a referents del territori.
- Reforçar la intervenció globalitzadora i integral.
- Incidir en el treball en xarxa.

Sra. Pilar Rodríguez (Associació Benestar i Desenvolupament. Directora de l'Àrea Sociosanitària)

- Major estructuració del model organitzatiu dels equips bàsics.

- Concreció de la visió de la cartera de serveis així com el desenvolupament de la mateixa adaptada als canvis.
- Treball en xarxa dels diferents actors i agents. Creant metodologies d'avaluació i d'intervenció socio sanitària des de la vessant social.

Sra. Júlia Montserrat (Membre del comitè d'experts redactor de les Bases per a una nova Llei de Serveis Socials)

- Fer compatible l'entrada al Sistema de Serveis Socials des de qualsevol porta però estandaritzar els protocols i utilitzar llistes d'accés úniques.
- Fer compatible la provisió de serveis públic-privat però reforçar la funció de responsabilitat pública per regular el mercat i assegurar uns estàndards mínims de qualitat.
- Definir amb claredat les funcions dels equips bàsics.

Sra. Concepció Català (Càritas Diocesana de Barcelona. Responsable de l'Àrea de Voluntariat)

- La universalitat no hauria de fer-se en detriment de qui més necessita dels serveis socials. El Llibre Blanc assumeix el repte de la marginació i de les necessitats de subsistència. Garantir la dotació pressupostària dins la mateixa Llei.
- No es dóna gens d'importància a l'acompanyament dels professionals en la prevenció i, sobre tot, en la intervenció per tal que les persones esdevinguin "protagonistes del seu propi desenvolupament". Els dos nivells dels SSAP que reflecteix el Llibre Blanc sembla un sistema més ric que el mecanisme necessitat-recurs en el que sembla estar basat el document sobre la nova Llei.
- El document de Bases posa l'accent en la responsabilitat pública en la provisió de serveis com a mitjà per aconseguir un benestar social. El Llibre Blanc és més realista i parla d'altres elements de la societat civil, com són les associacions sense afany de lucre i de voluntariat en una societat participativa.

Sra. Esther Mallas Riera (Ajuntament de Barcelona. Sector Serveis Personals. Secretària Tècnica de la Direcció de Serveis de Benestar Social)

- Aprofundir i concretar més les funcions dels equips bàsics i dels equips especialitzats.
- Possibilitat que hi hagi diferents portes d'accés als serveis socials: Al document de Bases no queda clar si es parla de porta única o no.

- Concretar més sobre elements de model i organització, ja que es planteja un model global diferent de l'actual al desaparèixer l'atenció primària i l'especialitzada.

Sra. Cristina Rimbau i Andreu (Universitat de Barcelona. Escola Universitària de Treball Social)

- Prestacions. Essencials: quin sistema de serveis?; Articulació: modalitats essencials/generals.
- Termes i conceptes: Què fem?. Gratuïtat, necessitat, contraprestació, universalitat / particulars, equitat, etc.
- Estructura Sistema Serveis Socials: Tipologia bàsica: clarificació; Quins serveis a Atenció primària?.

Sra. Montserrat Tohá Solé (IRES-Institut de Reinserció Social. Directora)

- Innovació, recerca i avaluació.
- Transversalitat.
- Promoure el treball en xarxa.

Sr. Joan Ramon Marsal (Membre del comitè d'experts redactor de les Bases per a una nova Llei de serveis socials. Professional independent especialitzat en tecnologies i sistemes d'informació en el sector públic)

- Tres grans funcions de l'Atenció Primària Social: Informació i Assessorament, Atenció individual, grupal i familiar i Treball social comunitari.
- Estructuració dels serveis d'atenció primària: Serveis bàsics, serveis domiciliaris, serveis de proximitat. Estructuració de dos nivells d'atenció: informació i orientació i atenció, suport i tractament social.
- Transversalitat que garanteixi la unitat en l'atenció a l'usuari i usuària: el funcionament en xarxa i no amb porta d'entrada única i l'articulació dels equips professionals en base a projectes de millora social de la població.

Sra. Cristina Faciabén (Responsable de Política Social de la CONC)

- Concreció dels drets que han de garantir el benestar de la ciutadania i que requereixen polítiques públiques.
- Concreció de l'abast de la responsabilitat pública.

- Propostes organitzatives respecte Atenció Primària de Serveis Socials.

Sra. Rosmarie Cammany i Dorr (Vicepresidenta de Creu Roja Barcelona)

- Els valors organitzatius: proactivitat, realisme, cooperació, confiança, flexibilitat i transparència, receptivitat i eficiència.
- Enfortir la funció pública i la consideració professional i social d'aquests professionals.
- Descripció dels perfils professionals.

Sra. Isabel Marcos Crego (Membre de la junta directiva del Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya)

- Perfilar i definir amb més concreció les ratios dels professionals que configuren els equips d'atenció primària basant-se en les funcions referencials de l'acció social que han de desenvolupar en el conjunt del sistema. La Llei hauria de fixar la ratio màxima i l'equip mínim.
- Les bases de condicions administratives dels concursos per a la concertació de serveis han de garantir unes condicions laborals dignes que s'ajustin als diferents convenis del sector (condicions de treball, salarials, formació continuada, etc.).
- Establir l'existència d'una Cartera de Serveis Socials d'Atenció Primària que sigui consolidable. Cada nova cartera de serveis ha de partir de l'anterior ja aprovada i ha de ser millorada.

Sra. Carme Rueda (Tècnica en sistemes d'Informació de la Direcció de Benestar Social- Sector Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona)

- Millorar el treball en xarxa amb els diferents actors i agents.
- Articular en xarxa els sistemes d'investigació social, tecnologia (metodologies), formació, producció, comunicació i política dels serveis socials d'atenció primària.

3.3. Recull d'aportacions del públic assistent a la Jornada, classificades per bases.

Es van recollir un total de 85 aportacions del públic assistent. Es presenten mantenint el seu redactat original, classificades i agrupades en funció de la base a la que fan referència:

Base segona: persones destinatàries dels serveis socials.

- Accés de tots els ciutadans/persones als serveis socials. Les Bases de la Llei tenen una tendència molt important vers la gent gran i les persones amb dependència. No recull tant la població infantil, dones... S'hauria de fer un redactat més orientat a incloure a tots els col·lectius poblacionals en general.

Base tercera: principis rectors dels serveis socials

- Cal que aquesta llei garanteixi plenament la universalitat i l'equitat, com es fa amb els sistemes Salut i Ensenyament.
- S'han de garantir uns mínims pactats per totes les forces polítiques que assegurin la cobertura bàsica de les necessitats.
- A les Bases no es fa gaire incidència sobre la gestió pública directa dels serveis.
- Cal esmerçar esforços en la prevenció al llarg de la infància, educant en l'adquisició d'hàbits saludables.

Base quarta: dret als serveis socials

- Manca de concreció quant als drets. Qui ha de reconèixer els drets? Caldrà desplegar-ho en un reglament.
- Aproximar-se vers una major concreció de la Llei, en forma de programes.

Base cinquena: drets i deures de les persones destinatàries

- Dret del ciutadà a ser informat (transparència sobre què es pot demanar, etc...)
- En relació als drets dels usuaris dels establiments de serveis socials, faltaria recollir quin organisme garantirà una atenció de qualitat i digna, especialment quan els usuaris tinguin limitades les seves capacitats mentals o cognitives i no puguin expressar queixes per ells mateixos respecte al tracte i l'atenció que estan rebent.
- En cap lloc del document de Bases es té en compte establir mecanismes de suggeriments i reclamacions per part de la població o usuaris, tant dels serveis primaris com dels especialitzats. Aquests mecanismes s'haurien d'estipular d'una manera normalitzada.

Base sisena: el sistema de serveis socials

- Que hi hagi varies portes d'entrada als diferents serveis. La porta d'entrada al sistema hauria de ser múltiple.
- La porta d'accés al sistema ha de ser oberta, no un "mur" o un instrument restrictiu de limitació.
- El SAD ha de ser un servei integral que cobreixi les necessitats, l'horari i els professionals que cada situació requereixi, sense limitacions.
- Poca concreció en les propostes de la llei (p.ex. s'haurien de fixar les hores de l'ajuda domiciliària, SAD, per a les persones beneficiàries – usuàries)
- Cal donar més protagonisme als equips bàsics d'atenció social primària i a l'abast de les seves competències.
- Cal definir les funcions dels equips de serveis socials d'atenció primària i veure quins professionals calen per tirar-ho endavant. Cal incorporar perfils professionals tals com tramitadors, reforç administratiu, etc.
- Des de serveis socials ja s'està fent / s'intenta fer atenció comunitària. El problema radica en la manca de recursos econòmics i professionals per a dur a terme aquesta atenció.
- Pel que fa al treball comunitari, sí que s'hi destinen recursos però per accions que després no tenen continuïtat. S'hauria de fer treball comunitari però tenint en compte criteris d'eficiència i eficàcia, per tal que aquest tingui els resultats desitjables.
- Cal definir què volem en el treball comunitari. No és una gestió relacional tal i com s'ha plantejat. És un treball amb les persones i per tant hem d'entendre el que volem fer.
- Les bases no defineixen un sistema de prestacions ni una estructura clara del sistema català de serveis socials (manca de concreció).

Base setena: la cartera de serveis socials

- Cal definir quines i com són les necessitats bàsiques, ja que en cada servei es poden entendre i definir de forma diferent.
- És molt important definir una cartera de serveis per als serveis socials, tal i com està definida pels sistemes educatiu i sanitaris. És un element important de cara a poder garantir/establir la universalitat del sistema.

Base vuitena: finançament

- Cal desenvolupar unes normes clau en quant al finançament dels serveis.
- Augmentar la responsabilitat de l'Administració Pública amb finançament pressupostari (dels impostos) en lloc de copagament, el qual comporta

pressió a la família i, concretament, a les dones.

- Desacord amb el copagament (per a què sigui equitatiu, hauria de tenir en compte la situació de cada persona).
  - Desacord respecte el copagament. El finançament ha de venir via impostos, ja que el copagament grava a les persones que tenen menys recursos econòmics (la gent amb poder adquisitiu utilitza serveis privats).
  - Les prestacions, materials o econòmiques, que es poden atorgar a partir de la Llei no poden ser sobre una base de pensions contributives, ja que això duplicaria la càrrega impositiva de les persones
-
- Definir el finançament: Dotar econòmicament la Llei de Serveis Socials de manera suficient en un tant per cent sobre el producte interior brut similar al que es destina en els altres països del nostre entorn europeu.
  - A la Llei (en el preàmbul, epíleg, etc.) s'hauria de dir com es finançarà el sistema. En el document de Bases no es fa cap referència a aquest tema.
-
- Hi ha població de gent gran resident fora de Catalunya que utilitzen la xarxa de serveis socials catalana, donat que tenen fills/es vivint a Catalunya o perquè la xarxa de serveis està més desenvolupada aquí. A la Llei cal cercar mesures de finançament que tinguin en compte aquest element, donat que Catalunya no pot suportar econòmicament tot el pes de l'atenció a gent gran que prové d'altres parts del territori espanyol.
-
- Els recursos econòmics destinat als serveis socials no han de per què ser escassos. Quan es fa una Llei, aquesta s'ha de dotar d'uns mecanismes de finançament i d'una dotació pressupostària que només depèn de la voluntat política que es tingui.
-
- Reduir el cost dels serveis amb la col·laboració dels ciutadans.

Base novena: la xarxa d'atenció pública de serveis socials

- Regulació / garantia / responsabilitat pública sobre el sistema. És molt important establir els sistemes de regulació i regulació pública sobre la intervenció del sector privat en el sistema (tal i com es fa en el sistema sanitari).
-
- El document de bases de la nova llei no contempla aquells serveis i equipaments de promoció social (entesos com a serveis de prevenció primària de la xarxa de serveis socials). Equipaments del tipus centres infantils, centres oberts, casals d'avis, casals de barri, centres cívics, etc. Són equipaments que treballen prevenint situacions d'exclusió social. Cal que la nova llei reculli aquests serveis i les intervencions dins del camp de la promoció social de col·lectius de major risc com són: infants, joves, gent gran i dones.

Base desena: model competencial i organitzatiu

- És molt important realitzar una planificació territorial tenint en compte, per una banda, les necessitats reals de la població i, de l'altra, les infraestructures i serveis en funcionament.
- La planificació ha de tenir en compte tant el sector públic com el privat, i dins del privat, tant el sector mercantil com el no lucratiu.
- El tema de la planificació territorial ha d'estar molt ben definit a la llei.
- Insistir en l'agilització, descentralització positiva, racionalització i mitjans destinats als Serveis Socials.

Base onzena: els professionals dels serveis socials

- Definir les funcions del personal que ha d'intervenir.
- La llei hauria de donar més referències a les condicions laborals dels treballadors independentment de si treballen en centres públics o privats. Seria necessari un compromís de l'Administració Pública en aquest sentit.
- Cal garantir l'estabilitat dels professionals i diferenciar-los, clarament, del voluntariat.
- Donar menys importància a la prevenció i més valor a l'atenció, amb ajudes a la professionalització i la formació de les persones cuidadores actuals i potencials (immigrants, dones maltractades...), promovent la inserció laboral, etc.
- Dur a terme una formació dels professionals que s'adaptin més a les necessitats o demandes d'atenció actuals.
- Garantir o recollir més àmpliament una capacitació professional adequada per a cada perfil professional, per tal de desenvolupar un treball amb una mínima qualitat en benefici de la població atesa. També unes condicions laborals dignes per a tots els treballadors tant dels centres tipus residències o centres de dia, com de l'atenció social, ja sigui pública o privada.
- Contemplar la formació del perfil professional de les gerocultores. La formació actual no està homologada i les formacions homologades no cobreixen les necessitats de formació dels diferents perfils.
- Cal més temps per treballar amb les persones i les seves situacions i això implica un augment de professionals (des de la base és des d'on es coneix la informació i les necessitats reals de la població).
- La llei, més que establir directament uns ratios de professionals que configuren els equips d'atenció primària, haurien d'establir uns indicadors que determinessin els ratios mínims, ja que les situacions canvien molt ràpidament.

Base dotzena: les entitats d'iniciativa privada

- Establir els criteris per atorgar les concessions a les empreses d'iniciativa social, de manera que es primi la qualitat del servei i la qualificació dels professionals, i no la competència per preus.
- Els concerts amb les entitats prestadores de serveis han de ser quadriennals prorrogant-se tàcitament si no hi ha denúncia per cap part, per tal d'afavorir la continuïtat de la prestació dels serveis.
- No s'ha de caure en el parany de que els serveis no lucratius treballen millor que els mercantils. Aquest és un parany típic dels models de beneficència decimonònics. No s'ha d'oblidar que el sector que té més possibilitat de finançament és el lucratiu i, en l'actualitat, hi ha una gran part del sector mercantil que treballa amb rigor i amb qualitat.

Base tretzena: òrgans de coordinació i d'avaluació

- Incidir en l'avaluació de les polítiques, dels programes, serveis i professionals
- Cal dissenyar tècniques d'avaluació que tinguin en compte valors humans, socials, etc (factors qualitius) i no només els criteris econòmics o quantitius.

Base catorzena: organització territorial

- En parlar de multidisciplinarietat de les intervencions en els serveis socials, cal parlar de "treball conjunt entre els sistemes de benestar social" més que no pas de "coordinació de xarxes o coordinació dels sistemes". No es tracta de coordinar diferents sistemes si no de fer un sistema on treballen professionals de diferents especialitats de benestar. En l'Atenció Primària, almenys, això hauria de ser així, garantint fins i tot el treball conjunt a nivell físic: professionals sanitaris i de serveis socials treballant en un mateix centre.
- Quan es parla de la multidisciplinarietat en l'atenció, està molt enfocada vers els serveis sanitaris. També s'hauria de parlar del sistema educatiu.
- A la Llei actual es posa el límit de 20.000 habitants per a l'obligatorietat de prestar o no serveis socials. No es té en compte que en un municipi que gairebé arriba als 20.000 habitant (15.000) ja hi ha moltes necessitats a nivell social i, en canvi, no es doten els recursos econòmics necessaris per a prestar atenció social, donat que no és obligatòria. I els municipis moltes vegades no poden assumir els costos que significa crear un servei com aquest o dimensionar-lo correctament.
- És molt important el treball en xarxa i la coordinació, atès que moltes vegades es desconeixen experiències i projectes que s'estan duent a terme i que poden ajudar els professionals.
- Respecte el treball en xarxa, hauria de ser obligatori (a la Llei) entre els professionals de serveis socials i també hauria de regular-se el treball amb les xarxes externes als serveis socials.

- Cal una coordinació més estreta entre els sistemes de serveis socials i sanitari, ja que, d'aquesta manera, es poden evitar situacions de dependència. És important incidir en aquest punt, atès que molta gent requereix de serveis perquè no tenen adquirits uns bons hàbits. S'està oblidant la pròpia responsabilitat social de les persones en el fet de tenir uns bons hàbits (hàbits alimentaris, tabac, colesterol...).
- Pel que fa a la coordinació dels serveis socials amb el sistema sanitari, cal fer acomplir l'obligatorietat que en totes les ABS hi hagi un treballador social. Això en moltes ABS no s'acompleix.
- Protocols: es fan protocols per a coordinar els diferents agents i serveis implicats per a resoldre una problemàtica (Ex: Violència domèstica: policia, serveis socials, serveis sanitaris, justícia, ...) i hi ha parts (moltes vegades els serveis sanitaris), que no compleixen la part que els correspon. Caldria que la Llei atorgués als serveis socials la potestat o capacitat de fer acomplir els protocols.
- Tema de la multiplicitat d'administracions públiques que intervenen en els serveis socials. Potser s'hauria de fer un Consorci que agrupi a totes les administracions i els seus recursos.

Base quinzena: participació cívica

- Les bases han de contemplar el paper del voluntariat social.
- Poca presència i reconeixement a la llei pel que fa al tema del voluntariat. Ha de quedar clar que el voluntariat no substitueix els professionals.

Base setzena: inspecció, control i règim sancionador

- Cal controlar i fiscalitzar els ajuts.
- Millorar la justificació, seguiment i control d'algunes prestacions econòmiques.

Base dissetena: atenció a la dependència

- Cal canviar la mentalitat i buscar complicitats de debò amb les persones dependents.
- Tenir en compte a tots els ciutadans/es, però de manera especial a les persones amb dependència. Vetllar perquè l'ajut econòmic que es defineixi per aquestes persones a partir de la Llei no sigui de caràcter contributiu. En el sistema actual no és així i en el document de Bases encara no s'especifica res i s'ha de vetllar perquè no es caigui en aquest error.
- Cal un bon programa d'accessibilitat dels habitatges. Hi ha molta gent que té problemes de mobilitat i requereix de persones voluntàries per poder sortir al carrer, atès que molts edificis tenen manques d'accessibilitat (ascensor,...).

- Calen moltes inversions per a la supressió de barreres arquitectòniques.

Altres aportacions

- Acord amb la Llei perquè suposa un esforç conjunt per avançar en la bona direcció.
- Cal donar respostes clares, argumentades i optimitzar la democràcia dels serveis públics.
- Demanda d'agilització de la burocràcia a les demandes en l'atenció social per part de les administracions públiques.
- Educació de la ciutadania: petits, joves, adults, immigrants, etc. que garanteixi la participació ciutadana.

4. Conclusions finals de la Jornada

Al final de la Jornada, en sessió plenària, es van destacar els principals punts de reflexió i debat més abordats, com a aportacions del Llibre Blanc a la Llei i, en general, com a punts a tenir en compte en aquest moment d'elaboració de la nova Llei de serveis Socials de Catalunya.

Principals conclusions o idees més rellevants:

- Destaquen els elements relatius al **model organitzatiu** dels serveis socials, així com la **seva relació i coordinació** amb els altres sistemes de benestar. En aquest sentit:
  - El treball en xarxa i la transversalitat són dos conceptes bàsics per al funcionament del benestar a la ciutat.
  - A nivell dels diferents sistemes de benestar -Serveis Socials, Educació, Sanitat i Justícia- cal treballar i reforçar els mecanismes de coordinació, compartir informació, sistemes de gestió, protocols i mecanismes de treball conjunt, etc. per a donar una resposta integral a les necessitats;
  - Més enllà dels sistemes de benestar, cal també reforçar el treball en xarxa entre tots els agents que actuen en el territori (sector econòmic i empresarial, àmbit professional, sector públic,...), per a poder intervenir de manera efectiva en la millora de la qualitat de vida i el benestar de tots els col·lectius poblacionals.

- **Contingut** dels sistema de serveis socials:
  - Posar especial atenció a la valoració de l'atenció comunitària.
  - Definir de forma clara les prestacions i competències del sistema de serveis socials.
  - Assegurar la qualitat i la garantia en els serveis i prestacions.

- Són també rellevants els **temes relatius als professionals** dels serveis socials, a destacar:

- Definir i especificar amb claredat les prestacions mínimes de les Àrees Bàsiques de Serveis Socials (ABSS).
- Aclarir l'abast de la intervenció dels equips bàsics, tant a nivell municipal com a nivell normatiu, a la Llei.
- Determinar les funcions de tractament social, a nivell d'atenció individual i d'atenció comunitària.

- **A nivell competencial i de relació amb els diferents agents del territori**, cal analitzar en profunditat la relació entre la responsabilitat pública i la gestió a través de la iniciativa social.
  - Establir els criteris per a atorgar les concessions a les empreses d'iniciativa social.
  - Valoració de totes les organitzacions prestadores de serveis, tant a nivell d'organitzacions no lucratives com d'empreses.

5. Annex

Annex 1: Resum de la reunió del 22 febrer 2005 del Grup de treball sobre Infància del Consell Municipal de Benestar Social.

El **Grup** de treball sobre **Infància** del **Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona**, preocupat perquè la nova **Llei de serveis socials de Catalunya** garanteixi una cartera de serveis adequada a les necessitats de la infància, ha reflexionat sobre les Bases per a aquesta nova Llei i manifesta el següent:

Es valora que d'aquestes Bases es desprèn una concepció de serveis socials més aviat generalistes. Es troba a faltar la concreció i el poc desenvolupament de qüestions que es consideren rellevants com el **dret universal als serveis socials, la prevenció social, el servei de tractament, l'atenció especialitzada, l'atenció a les famílies, la participació de la infància, etc.**

Per altra banda, hi ha la impressió que aquestes Bases es preocupen més pel context de la qüestió del *finançament* i no tant pel de *continguts i conceptualització*.

Dret als serveis socials

Es troba a faltar el no apostar per uns drets de serveis socials universals.

A les pàgs. 39 i 40 del document de *Bases per a una nova Llei de serveis socials de Catalunya. Un document per al debat. Departament de Benestar i Família. Generalitat de Catalunya, dipòsit legal: B32339-04* (a partir d'ara quan se citi una pàg. es referirà a aquest document) es presenta la base quarta "Dret als serveis socials". En aquest apartat s'introdueix el concepte de *dret subjectiu* lligat a les *prestacions essencials*, les quals es distingeixen de *les prestacions generals*. Es valora que manca que s'expliqui més abastament què significa el *dret subjectiu* i quines són aquelles *prestacions essencials* garantides universalment (la seva definició, els seus destinataris, etc.).

En concret, el Grup pensa que, quan es formulen els *serveis socials* els usuaris dels quals són els *infants*, el tractament del *dret* a aquest serveis socials hauria de ser *universal i gratuït*.

Drets i deures de les persones destinatàries

A la pàg. 46 (Base cinquena: "Drets i deures de les persones destinatàries"), a l'apartat "E. Aplicació dels drets i dels deures", s'afirma que quan es tracti de persones menors d'edat, aquestes han de ser informades tenint en compte el seu grau de comprensió. En aquest sentit el Grup valora que normalment allò que s'adreça a la infància no té un llenguatge entenedor ni adaptat pels infants o joves. Es proposa que es facin diferents versions d'aquests textos, segons el nivell cognitiu propi de la persona.

Prevenció social

A la pàgs. 29 i 30 (Base primera: "Marc conceptual i objectius dels serveis socials"), a l'apartat de "Justificació, fonamentació i explicació", es presenta el que han de promoure els serveis socials i quin són els seus objectius. En aquest text es troba a

faltar que no s'esmenti ni que no es desenvolupi el tema de la prevenció social. La prevenció social entesa com el tenir en compte de manera proactiva les situacions de vulnerabilitat de les persones, nuclis familiars, grups i comunitats.

A la pàg. 40 (Base quarta "Dret als serveis socials") s'esmenta la prevenció quan es presenten les *prestacions essencials*, dient que "*Entre les prestacions essencials es considera que s'haurien d'incloure les relacionades amb la prevenció...*" Es valora de manera favorable que s'entengui la prevenció com una prestació essencial, però es considera insuficient el no desenvolupar què s'entén per prevenció i quins programes, serveis, recursos es destinaran per garantir-la.

El tractament

En aquestes Bases no s'ha trobar el concepte ni la definició del *tractament*: el servei de tractament entès com un tipus d'intervenció dins de l'Atenció Primària de nivell 1 (el *tractament* que actualment s'està fent en els centres de serveis socials, tractament psicosocial...).

També s'ha denotat l'absència del desenvolupament de la funció de les xarxes socials (vincles relacionals que tenen les persones amb el seu territori a través de les xarxes socials...).

A la pàg. 37 (Base tercera: "Principis rectors dels serveis socials") diu:

"Atenció personalitzada i integral"

Els serveis socials han d'assegurar una atenció personalitzada mitjançant l'avaluació integral de la seva situació personal i familiar, tenint en compte el respecte a la dignitat de les persones, la seva autodeterminació i la seva llibertat d'elecció. "

Es considera que aquest text queda incomplet. Caldria continuar dient alguna cosa com que "una vegada feta aquesta avaluació integral de les persones, s'haurà de vetllar perquè, quan sigui necessari, aquestes puguin rebre el corresponent servei de tractament..."

A la pàg. 48 (Base sisena: "El Sistema de Serveis Socials") es manifesta l'existència d'*equips tècnics bàsics* i d'*especialitzats*. Es troba a faltar l'existència dels *equips tècnics de tractament*, diferenciats dels especialitzats.

Per altra banda, en general, quan es parla dels professionals i tècnics no es defineix quin és el seu marc d'intervenció.

Atenció a les famílies

En aquestes Bases, es troba a faltar i preocupa que no estigui present el tema de l'atenció a les famílies: conceptualització de les noves famílies, necessitats de les famílies, existència i definició de serveis adreçats a les famílies, etc. Les Bases no recullen la necessitat d'afavorir els medis i recursos per a què les famílies puguin conciliar la seva vida laboral, familiar i personal i de tenir cura, per exemple, dels infants. No s'esmenta l'existència d'una xarxa necessària per donar suport a les famílies amb serveis complementaris i alternatius com la llars d'infants, experiències d'espais familiars, casals i ludoteques, etc.

A la pàg. 30 (Base primera: "Marc conceptual i objectius dels serveis socials"), quan es parla dels objectius dels serveis socials, és manifesta que un d'aquests és: "*Promoure les relacions familiars i socials lliures de violència, i amb majors dosis de tolerància, respecte i corresponsabilitat*", objectiu que compartim, però es denota la mancança que prèviament no ni hagi un altre més general, que apunti a l'atenció global de les famílies.

Participació

A la pàg. 13 (“Glossari”) es defineix l'*educació social* com “*el conjunt d'accions destinades a l'autocapacitació del subjecte per a la vida social. Aquestes accions es dirigeixen envers la integració social, amb l'objectiu d'aconseguir la promoció i la participació social activa de les persones, grups i comunitats amb les quals es treballa; que entenguin els seus drets i assumeixin les seves responsabilitats*”.

A la pàg. 29 (Base primera: Marc conceptual i objectius dels serveis socials), es diu que “*un dels objectius específics del marc de serveis socials és millorar la qualitat de vida i promoure la participació*”.

A la pàg. 80 (Base cinquena “Participació cívica”) hi diu “*Practicar realment la participació en tots els nivells de l'organització dels territoris, per part de les persones, entitats, organitzacions de voluntariat, comunitats, grups espontanis, col·lectius diversos, etc. exigeix dels poders públics la voluntat de consensuar i posar en marxa canals d'autèntica participació, i això vol dir tenir regulats òrgans de comunicació, d'escolta i de codecisió democràtica.*

Cal educar en la pedagogia de la participació (i fomentar-la) des de la infància fins a la gent gran....”

En la pag. 97 (“Documents de treball per al debat: B. Eixos del canvi”), a l'apartat d'ASPECTES, en el de PARTICIPACIÓ, quan se senyala la SITUACIÓ ACTUAL, hi diu: “*en l'àmbit local és voluntària, i pel que fa a centres és obligatòria si aquests reben finançament públic.*”. Per altra banda, a l'apartat de PROPOSTA, s'indica: “*a determinat àmbit local la participació hauria de ser obligatòria*”.

Un cop identificats els esments que es fa a la participació (textos ressenyats), ens preocupa com es concreta la participació cívica i social de la infància, qui té la responsabilitat de promoure-la, com es fa, amb quins recursos, etc.

Altres

Tots i que en algun moment, en les Bases, es parla de *projectes comunitaris*, el Grup assenyala el buit existent en la justificació metodològica de l'*acció comunitària* i en promoure el seu desplegament.

A la pàg. 15 (“Glossari”), quan es parla de la *Prestació*, a l'apartat a), s'esmenta que “*Aquestes prestacions inclouen de manera complementària les tasques fetes per l'acció voluntària, com la companyia*”. Es considera que posar en aquest apartat l'exemple del voluntariat pot provocar certa ambigüitat.

A la pàg. 33 (Base segona: “Persones destinatàries dels serveis socials”), s'enumera:

Ajut per a la convivència

Ajut per a la integració familiar

Ajut per a la inserció o la reinserció social

Ajut per l'accessibilitat i la comunicació

Ens preguntem quin valor se li dóna al concepte d' “*ajut*” i es reflexiona si és l'expressió més adequada per a aquest cas. Se suggereix utilitzar, per exemple, el concepte de “*suport*”.

També a la pàg. 33 i 34, s'enuncia:

Supervisió dels menors

Supervisió de persones que poden perjudicar-se elles mateixes

Es fa la mateixa reflexió anterior sobre el concepte de “*supervisió*”.

Se suposa que s'utilitza la paraula supervisió com a sinònim de control el que no semblaria adient.

El Grup detecta una visió excessivament controladora en algunes de les propostes, en detriment d'una visió més capacitadora i educativa. Es proposa que es consideri,

per exemple, més que l'objectiu de la “*supervisió...*”, el de “*control i vigilància*” o el de “*monitoratge*”.

A les pàgs. 65 i 66 (Base desena: Model competencial i organitzatiu”), a l'apartat de “Vegueries o regions (si així ho preveu la nova ordenació territorial)”, s'enuncien una sèrie d'objectius per a aquests ens. El Grup es pregunta que, mentre les vegueries o regions no existeixin, qui durà a terme els objectius que s'atribueixen a aquestes.

A la pàg. 85 (Base dissetena: Atenció a la dependència”), a l'apartat de “Justificació, fonamentació i explicació”, s'esmenta que “*Tothom es pot veure afectat per aquesta situació (...de dependència), però en aquesta Llei es tracta fonamentalment de les persones de més de sis anys d'edat i que tenen aquesta necessitat per un període superior a tres mesos...*”. El Grup es pregunta el perquè d'aquesta limitació de “*a partir dels sis mesos*”, així com qui vetllarà normativament quan un infant de menys de sis mesos estigui en una situació de dependència.